

มติชน

หนังสือพิมพ์คุณภาพ เมื่อคุณภาพของประเทศ

ข่าวประจำวันจันทร์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ หน้า ๑๙

การดูแลผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้สูงอายุในภาวะวิกฤตโควิด-19 มีการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานทั้งระดับท้องถิ่น เชื่อมโยงสู่ระดับประเทศ และการจัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การทำงานเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เตรียมพร้อมรับสังคมสูงวัยหลังวิกฤตผ่านพ้น

เมื่อเร็วๆ นี้ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จัดเวทีอภิปราย "การดูแลผู้สูงอายุในช่วงวิกฤต...บทเรียนจากไทยและต่างประเทศเพื่อนาคต" โดยมีตัวแทนจากภาคส่วนท้องถิ่นรวมฉายภาพการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ด้วยการประสานความร่วมมือของทั้ง อสม. รพ.สต. สถานศึกษาในพื้นที่ ก่อตั้งมหาวิทยาลัยสำหรับผู้สูงวัยเพื่อเตรียมพร้อมสังคมในอนาคต

"นายรังสรรค์ นันททวารค์" นายกเทศมนตรีเมืองบึงยี่โถ จ.ปทุมธานี ซึ่งเป็นที่ปรึกษากรรมา 3 หมั่นคน ผู้สูงอายุ 15% หรือราว 4-5 พันคน ได้ถ่ายทอดประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่นว่า การดูแลผู้สูงอายุเริ่มต้นจากช่องทางออนไลน์ก่อนนำมายังการตรวจสาธารณสุขมาเป็นการแพทย์ พร้อมจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต การแพทย์ พร้อมจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 3 แห่ง สมาชิกกว่า 4,000 คน เป็นผู้สูงอายุกว่า 900 คน เพื่อจัดกิจกรรม ชลประทานความชรา โดยใช้งบประมาณของ สป.สร. และศรช.อาสา สำคัญในปี 2563 นี้ ได้มีการเปิดศูนย์สนับสนุนการแพทย์ฟื้นฟู ซึ่งขณะนี้มีสมาชิกกว่า 20 คน รับสมาชิกอายุ 70 ปีขึ้นไป เฉพาะในตำบลเท่านั้น เนื่องจากต้องการเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ โดยคิดค่าบริการวันละ 300 บาท

นอกจากนี้ ชุมชนยังมีบริการ Long Term Care โดย Care Giver ซึ่งผ่านการอบรม 420 ชั่วโมง จำนวน 27 คน ในการเยี่ยมบ้านพร้อมทั้งแพทย์และสหวิชาชีพ นักจิตวิทยา ขณะนี้ ดูแลผู้ช่วยติดเตียง 180 คน พร้อมสร้างมูลนิธิ "ช้างเดี่ยวเคียงกัน" เพื่อขอรับบริจาคสนับสนุนการทำงานของ Care Giver ไม่ว่าจะเป็นการดูแล และตัดชุดใหม่ รวมถึงมีเตียงให้กับผู้ช่วยติดเตียงยืมใช้ตามบ้านจำนวนกว่า 200 เตียง

ขณะเดียวกัน มหาวิทยาลัยวัยที่สามนครเข็ญราย ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งพื้นที่รวบรวมความรู้หลักสูตรต่างๆ ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความสุข **"นางอุบลวรรณ แสนมหายักษ์"** ผู้อำนวยการมหาวิทยาลัยวัยที่สามนครเข็ญราย อธิบายว่า มหาวิทยาลัยวัยที่สามรับคนอายุ 55 ปีขึ้นไป เราสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่

บทเรียนชุมชนท้องถิ่นกับการดูแลผู้สูงวัย ฝ่าโควิด-19

ผู้สูงอายุก่อนโควิด-19 ระบาด จากหลักสูตรที่ผู้สูงอายุทั้ง 65 ชุมชน ช่วยกันคิดและได้รับความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างๆ เข้ามาร่วมออกแบบ

หลักสูตรแรกคือ "หลักสูตรศาสนา" เรียนรู้เรื่องของการประดิษฐ์สิ่งของในงานมงคล การอยู่ร่วมกันต่างศาสนา ถัดมา คือ "หลักสูตรสุขภาพวัยที่สาม" สอนเรื่องโภชนาการ การดูแลตนเอง สุขภาพจิต นอกจากนี้ หลักสูตรยังครอบคลุมไปถึงการใช้คอมพิวเตอร์และมีสื่อ การรู้เท่าทันสื่อ ศิลปวัฒนธรรม ปลูกต้นไม้ การจัดการขยะในบ้าน การท่องเที่ยว สังคมและความสุข และหลักสูตรเศรษฐกิจ สอนในเรื่องการทำหน้ากักผ้า โดยช่วงโควิด-19 ที่ผ่านมามีการทำหน้ากักผ้าไปกว่า 6 หมื่นชิ้น แจกจ่ายให้กับคนในชุมชน รวมถึงแรงงานข้ามชาติฟรี

นางอุบลวรรณ กล่าวต่อไปว่า การที่จะสามารถดูแลผู้สูงอายุในภาวะวิกฤตได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง ต้องใช้ฐานข้อมูลที่ชัดเจน ดังนั้น อนาคตอยากให้มีการเข้าถึงข้อมูลผู้สูงอายุทุกกลุ่ม รวมถึงพัฒนาช่องทางสื่อสารจากภาครัฐ เพื่อให้การรับรู้เท่ากัน นอกจากนี้ ควรเตรียมคนตั้งแต่อายุ 40-50 หรือวัยเด็ก โดยเฉพาะเรื่องการเงิน เพื่อพร้อมรับสังคมสูงวัยสุดท้าย คือ นโยบายท้องถิ่นเป็นเรื่องสำคัญ และภาคประชาชนต้องลุกขึ้นมาช่วยกัน

นายแพทย์สกันต์ บุนนาค สถาบันเวชศาสตร์สมเด็จพระสังฆราชญาณสังวรเพื่อผู้สูงอายุ สังฆราชญาณสังวรเพื่อผู้สูงอายุ มีข้อดี คือ การจัดทำข้อมูลง่ายขึ้น โดยเฉพาะผู้สูงอายุ ในระดับ รพ.สต. จะรู้ว่ามีคนป่วยที่ไหน ความรุนแรงของความเจ็บป่วย เป็นอย่างไร ทำให้เวลาวิกฤต

เราสามารถเข้าไปในระดับตำบลได้ เกิดเครือข่ายสามารถลงระบบการดูแลทุกกลุ่มวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน อสม. ยังทำหน้าที่ดูแลกลุ่มเสี่ยงได้อย่างใกล้ชิด รวมถึงโรงพยาบาลสามารถลดความแออัดได้

"เรื่องของการดูแลสุขภาพที่สำคัญเพื่อให้บริการประชาชนได้ตรงจุด ดังนั้นสิ่งที่ดีที่สุดในขณะนี้ กรมการแพทย์ ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเรศวร (มร.) อยู่ระหว่างการจัดทำแอปฯ พัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างคนใช้ อสม. รพ.สต. และ รพ. เป็นแพลตฟอร์มเดียวกัน เพื่อเป็นพื้นฐานในการรองรับวิกฤตได้มากขึ้น" นายแพทย์สกันต์ กล่าว

ด้าน นางภรณ์ ภูประเสริฐ ผู้อำนวยการสำนักงานสนับสนุนสุขภาพประชากรกลุ่มเฉพาะ สสส. กล่าวเสริมว่า เมื่อเกิดวิกฤตโควิด-19 สสส. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนงานวิชาการในโจทย์ที่สำคัญ เช่น ผลกระทบทางเศรษฐกิจ ซึ่งไม่ได้ทำให้เกิดภาวะตกงาน หรือเกิดหนี้สินอย่างเดียว แต่ส่งผลให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว ขณะเดียวกันเรื่องผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่ สสส. ให้ความสำคัญเพราะสถานการณ์ผู้สูงอายุที่อยู่ล้าหลัง เพิ่มสูงขึ้น ความรู้เท่าทันดิจิทัล การเข้าถึงเทคโนโลยีต่างๆ ล้วนเป็นโจทย์ที่สำคัญ

ที่ผ่านมา สสส. ได้ออกแบบสื่อร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข เรื่องชีวิตวิถีใหม่ สติกเกอร์ โปสเตอร์ และสื่อเฉพาะในแต่ละกลุ่ม เช่น แรงงานข้ามชาติ กลุ่มหลากหลายทางเพศ กลุ่มผู้สูงอายุคนพิการ เพื่อให้แต่ละกลุ่มได้เลือกใช้ชีวิตปฏิบัติให้สอดคล้องกับความต้องการของตัวเอง รวมถึงศูนย์ให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน จัดตั้งครัวกลาง ประสานความร่วมมือระหว่างผู้ให้และผู้รับ รวมถึงการหนุนกลุ่มเปราะบางในการออกแบบชีวิตตนเองในสัปดาห์ 4 ภาค เกิดการวางแผนแต่ละพื้นที่ว่าจะระดับประคองชุมชน

สำหรับการดำเนินงานต่อไป สสส. เตรียมจัดทำอีเลิฟนิ่งร่วมกับมหาวิทยาลัยอุทัยธานีร่วมกับกรมการแพทย์ให้ผู้สูงอายุเตรียมความพร้อม ความรู้ที่ผู้สูงอายุต้องรู้จะอยู่ในแพลตฟอร์มดังกล่าว พร้อมกับร่วมมือ Young Happy พัฒนา "เกษียณคลาส" รวบรวมสิ่งผู้สูงอายุต้องรู้ ทั้งการดูแลสุขภาพ กิจกรรมทางกายที่เหมาะสม ได้รับความรู้จากแหล่งต่างๆ เพื่อสร้างสื่อให้เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุต่อไป

มั่นคง ตรงไป ตรงมา

แนวหน้า

ข่าวประจำวันจันทร์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ หน้า ๑

ออย.ยันปลดล็อก วัคซีนไขหวัดใหญ่ของไทย ไม่ได้นำเข้าล็อตฉีดแล้วตาย

เลขาฯออย.แจงกรณีชาวเกาหลีใต้
เสียชีวิตหลังฉีดวัคซีนไขหวัด
ใหญ่ คาดสาเหตุจากโรคประจำตัว
ของคนได้รับวัคซีนเอง-กับวัคซีน
เสื่อมคุณภาพ ยันเป็นคนละรุ่นกับ

▶▶▶ ต่อ : วัคซีน -หน้า 2

มั่นคง ตรงไป ตรงมา

แนวหน้า

ข่าวประจำวันจันทร์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ หน้า ๒

วัคซีน

ที่ผลิตและนำเข้ามาในไทย ย้ำปชช.ยังสามารถไปรับวัคซีนไขหวัดใหญ่ได้ตามปกติปีละ 1 ครั้ง

เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน นพ.สุรโชค ต่างวิวัฒน์ รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ซึ่งแจ้งกรณีที่มีการนำเสนอข่าวชาวเกาหลีใต้เสียชีวิตหลังฉีดวัคซีนไขหวัดใหญ่ว่า สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้เร่งตรวจสอบและติดตามข้อมูล พบสาเหตุการเสียชีวิตของชาวเกาหลีใต้น่าจะเกิดจากโรคประจำตัวของคนที่ได้รับวัคซีนเอง รวมถึงการเสื่อมคุณภาพของวัคซีนจากการขนส่งที่ไม่มีการควบคุมอุณหภูมิให้เหมาะสม

นพ.สุรโชคกล่าวต่อว่า คนที่ได้รับวัคซีนแล้วเสียชีวิตนั้น ได้รับวัคซีนยี่ห้อที่แตกต่างกัน ซึ่งผลิตจากผู้ผลิตต่างแหล่งกัน อีกทั้งอัตราการเสียชีวิตต่อจำนวนผู้ได้รับวัคซีนอยู่ในระดับต่ำมาก ทั้งนี้ ในเกาหลีใต้ยังไม่มีคำสั่งให้ระงับการจำหน่ายวัคซีนให้ประชาชน และยังส่งเสริมให้ประชาชนเข้ารับวัคซีนก่อนฤดูหนาวที่จะมาถึง เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไขหวัดใหญ่ ที่อาจทับซ้อนกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โควิด-19 ที่เกิดขึ้นอยู่ในขณะนี้

“จากการตรวจสอบข้อมูลพบว่า ผลิตภัณฑ์วัคซีนไขหวัดใหญ่ที่ชาวเกาหลีใต้ได้รับ และมีการเสียชีวิตนั้นไม่ตรงกับรุ่นการผลิตที่นำเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย อีกทั้ง วัคซีนทุกรุ่นการผลิตที่นำเข้า ต้องผ่านการตรวจสอบและรับรองรุ่นการผลิตจากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ก่อนที่อย.จะอนุญาตให้จำหน่ายได้ ทั้งนี้ อย.ได้ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์อย่างใกล้ชิด” นพ.สุรโชคกล่าวและว่า หากผลการสืบสวนพบว่า วัคซีนเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ อย. จะดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวัง โดยมีคำสั่งให้เรียกเก็บคืนยาจากท้องตลาดทันที

รองเลขาธิการ อย.กล่าวอีกว่า ขอผู้บริโภครออย่าหวั่นวิตกกังวลต่อข่าวดังกล่าว การได้รับวัคซีนยังคงเกิดประโยชน์ในการป้องกันโรคไขหวัดใหญ่ ประชาชนยังสามารถเข้ารับวัคซีนไขหวัดใหญ่ได้ตามปกติ ปีละ 1 ครั้ง เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไขหวัดใหญ่ ขอให้มั่นใจในกระบวนการตรวจสอบเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์ หากพบมีความผิดปกติ อย. จะแจ้งให้ประชาชนทราบทันที

มั่นคง ตรงไป ตรงมา

แนวหน้า

ข่าวประจำวันจันทร์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ หน้า ๑๖

‘ปอดบวม’ โรคยอดฮิตที่มาพร้อมลมหนาว

กรมอศุนิยมวิทยา ประกาศแล้วว่าปีนี้ประเทศไทยฤดูหนาวจะมาไวกว่าปกติ ซึ่งสภาพอากาศที่เย็นลงอาจส่งผลให้เกิดโรคภัยต่างๆ ได้ง่าย โดยเฉพาะโรคยอดฮิตอย่าง “โรคปอดบวม” ที่เกิดจากการติดเชื้อในปอด อาจเป็นได้ทั้งเชื้อแบคทีเรีย เชื้อไวรัส หรือเชื้อรา แม้จะเป็นโรคที่สามารถรักษาให้หายได้ เพราะมีวัคซีนป้องกันและยารักษา แต่ก็มีความเสี่ยงในการเสียชีวิตสูงเช่นเดียวกัน ล่าสุดองค์การอนามัยโลกได้เปิดเผยตัวเลขว่ามีเด็กจำนวนกว่า 800,000 คนต่อปี เสียชีวิตด้วยโรคปอดบวม

รศ.นพ.ธีระศักดิ์ แก้วอมตวงศ์ สาขาวิชาโรคระบบการหายใจและเวชบำบัดวิกฤติ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ให้ข้อมูลว่า โรคปอดบวมสามารถสังเกตได้จากผู้ป่วยจะมีอาการ ไอ เจ็บหน้าอก เหนื่อย หอบ หายใจลำบาก บางคนอาจมีอาการไข้หนาวสั่น

ร่วมด้วย โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป และเด็กเล็กที่มีอายุน้อยกว่า 5 ขวบ ถือว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงที่สำคัญ และมีอัตราการเสียชีวิตสูง นอกจากนี้ผู้ที่มีโรคประจำตัว หรือผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง ก็จัด

รศ.นพ.ธีระศักดิ์ แก้วอมตวงศ์

คัดหลังต่างๆ ของผู้ที่ติดเชื้อ ดังนั้น วิธีป้องกันที่มีประสิทธิภาพที่สุดก็คือเริ่มจากตัวผู้ป่วย โดยต้องใส่หน้ากากอนามัย หากต้องไปในที่สาธารณะ หรือที่ที่ผู้คนแออัด เพื่อลดการแพร่กระจายของเชื้อ ส่วนคนรอบข้าง

อยู่ในกลุ่มเสี่ยงเช่นกัน

โรคปอดบวมคือโรคที่เกิดจากการติดเชื้อทางเดินหายใจชนิดหนึ่งเช่นเดียวกับไข้หวัดทั่วไป โดยสามารถติดต่อกันผ่านการไอ จาม น้ำมูกหรือสัมผัสสาร

ก็สามารถป้องกันตัวเองได้ด้วยการล้างมือบ่อยๆ ใส่หน้ากากอนามัยหากต้องอยู่ใกล้กับผู้ป่วย อีกทั้งในปัจจุบันยังมีวัคซีนป้องกันโรคปอดบวมที่สามารถเข้ารับการจัดได้จากโรงพยาบาลชั้นนำทั่วประเทศ

อย่างไรก็ตาม หากเป็นแล้วเสี่ยงเสียชีวิตหรือไม่ คนที่เสียชีวิตด้วยโรคปอดบวมนั้น สาเหตุส่วนใหญ่มาจากปอดมีการอักเสบรุนแรงและติดเชื้อในกระแสเลือด เนื่องจากได้รับการรักษาช้า รวมถึงยังเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงเบื้องต้นตามที่กล่าวมา แต่แท้จริงแล้วโรคปอดบวมเป็นโรคที่สามารถรักษาให้หายขาดได้หากได้รับการรักษาที่ทันเวลาที่ หากใครที่มีอาการเข้าข่ายแพทย์จะทำการเอกซเรย์ปอดเพื่อหาความผิดปกติ โดยสังเกตได้จากปอด

จะมีฝ้าสีขาวอย่างชัดเจน แต่ในผู้ป่วยระยะเบื้องต้นจะมีความยากตรงที่การเอกซเรย์จะยังเห็นฝ้าไม่ชัดมากนัก ดังนั้น จึงต้องใช้วิธีติดตามอาการแล้วมาเอกซเรย์ในครั้งถัดไป

มั่นคง ตรงไป ตรงมา

แนวหน้า

ข่าวประจำวันจันทร์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ หน้า ๑๖

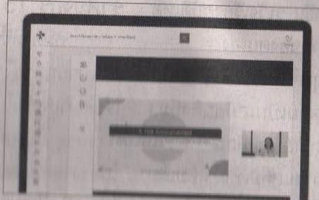
ประชุมวิชาการทางการแพทย์ออนไลน์ครั้งใหญ่ Medlab Asia and Asia Health 2020

เปิดฉากลงแล้วสำหรับงาน Medlab Asia and Asia Health 2020 - The Virtual Edition งานแสดงเครื่องมือแพทย์และการประชุมวิชาการทางการแพทย์นานาชาติบนแพลตฟอร์มออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบโดยไม่มีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วม ซึ่งร่วมจัดโดย อิมแพ็ค และอินฟอร์มา มาร์เก็ตส์

ภายในงานดังกล่าวได้รวบรวมผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์จากทั่วโลกและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมทางการแพทย์มาพบปะเพื่อเจรจาธุรกิจบนแพลตฟอร์มออนไลน์ ซึ่งผู้ร่วมงานสามารถดูสินค้าเครื่องมือแพทย์ เทคโนโลยีทางการแพทย์จากบริษัทชั้นนำระดับโลก อาทิ Abbott, Euroimmun, LG, Randox, N Health และ Snibe อีกทั้ง บุคลากรทางการแพทย์

ด้านรังสีวิทยา ห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ ด้านงานปราศจากเชื้อ และการจัดซื้อจัดจ้างเครื่องมือแพทย์กว่า 50 หัวข้อ พร้อมคะแนนศึกษาต่อเนื่องของแพทย์ CME 21 คะแนน CMTE 15 คะแนน และ CNEU 7 คะแนน โดยมีวิทยากรร่วมบรรยาย

ยังได้รับความรู้เชิงลึกล่าสุดในวงการแพทย์จากการเข้าร่วมประชุมวิชาการออนไลน์ในหลากหลายสาขาทางการแพทย์ ทั้ง

มากกว่า 100 คน อาทิ นายแพทย์ธนรักษ์ ผลิพัฒน์ รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทย,

ศาสตราจารย์สูงชัน ของ ประธานและคณะกรรมการการจัดการตรวจวินิจฉัย COVID-19 ศูนย์ควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดโรค ประเทศเกาหลีใต้, ดร.มายู เทจา มูเลวัน หัวหน้าฝ่ายการวางแผน อินโดเนเซีย กระทรวงสาธารณสุข ประเทศอินโดนีเซีย และ โจเซฟ คาเลียวานาร์ ซีอีโอ บริษัท ก๊อตมายโคซ์ ประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น

มิสเตอร์ทอม คอลแมน ผู้อำนวยการจัดงาน กล่าวถึงความสำเร็จของการจัดงานว่า “ผมรู้สึกตื่นเต้นที่ได้มีการเปิดตัว Medlab Asia and Asia Health - The Virtual Edition บนแพลตฟอร์มออนไลน์ในปีนี้ ซึ่งช่วยให้ผู้ร่วมงานสามารถพูดคุยและเจรจาธุรกิจกับผู้ร่วมแสดงสินค้าในอุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์และห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถเรียนรู้ผ่านประชุมวิชาการออนไลน์ โดยไม่ว่าจะอยู่ไหนเวลาใดก็สามารถเข้าร่วมได้”